

ת"פ 45151/10/12 - מדינת ישראל נגד רון שמחון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 45151-10-12 מדינת ישראל נ' שמחון

בפני כב' השופט ד"ר שאול אבינור

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אירית אסולין

המאשימה

נגד

רון שמחון

ע"י ב"כ עו"ד טל גלאון

הנאשם

הכרעת דין

1. כמצוות הוראות סעיף 182 סיפא לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - החסד"פ), אני מודיע, בפתח הכרעת הדין, כי החלטתי לזכות את הנאשם.

א. רקע כללי וגדר המחלוקת בין הצדדים:

2. הנאשם הואשם לפניי בביצוע עבירה לפי הוראות סעיף 186(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), הקובעות כי "**המחזיק אגרופן או סכין מחוץ לתחום ביתו או חצירו ולא הוכיח כי החזיקם למטרה כשרה, דינו - מאסר חמש שנים**" (לשם נוחות תכונה העבירה להלן - העבירה של החזקת סכין).

3. בפרק העובדות שבכתב האישום המתוקן (בשנית), נאמר כלהלן:

1. בתאריך 12.5.12 בשעה 22:00 או בסמוך לכך, בתחנת רכבת ארלוזורוב, החזיק הנאשם בסכין, מחוץ לתחום ביתו או חצירו, ולא הוכיח כי החזיקה למטרה כשרה.

2. הנאשם החזיק בסכין למטרת הגנה עצמית.

עמוד 1

4. כפי שהסתבר במהלך הדיון לפניי, הנאשם הגיע במועד הנ"ל לתחנת הרכבת, ברח' ארלוזורוב בתל-אביב (להלן - תחנת הרכבת), יחד עם אשתו, כשבתיקו האישי סכין מתקפלת (להלן - הסכין). מאבטח מטעם רכבת ישראל, כנראה בשם "נתן" - שלפי הטענה הוסמך בהתאם להוראות חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, תשס"ה-2005 (להלן - חוק הסמכויות או החוק) - הבחין בסכין, בעת שיקוף התיק, ותפס אותה. באופן מקרי, במקביל לנאשם וללא כל קשר עמו, עוכבה במקום קצינה בחיל הים, שאף ברשותה נתגלה סכין דומה (להלן - הקצינה).
5. צוות סיור משטרה הוזעק לתחנת הרכבת והסייר שוחח עם שני החשודים (הקצינה והנאשם). הקצינה טענה כי את הסכין שברשותה היא קיבלה מחיילים אמריקאים והוסיפה שהסכין משמשת אותה, בעניינים סודיים, על ספינות חיל הים. לעומת זאת הנאשם, המנהל אורח חיים חרדי, טען כי הוא לומד בישיבה ברובע המוסלמי בירושלים ונושא את הסכין, שם, לצורך הגנה עצמית. הנאשם הוסיף וטען כי שכח את הסכין בתיקו כשבא לתל-אביב על מנת להתארח אצל קרובי משפחה. לאחר השיחות האמורות הקצינה שוחררה לדרכה, לאלתר, והסכין שנתפסה ברשותה הוחזרה לה. להבדיל, הנאשם עוכב, הועבר לחקירה בתחנת משטרה ולאחר מכן הוגש נגדו כתב האישום דנא.
6. ההליכים בתיק התמשכו, בין השאר בשל אי התייצבות הנאשם ועל רקע פנייה מטעמו ליועץ המשפטי לממשלה. בסופו של דבר הועבר התיק, לצורך שמיעת הראיות, לפניי. בפתח הישיבה, שנקבעה לשמיעת הראיות, עתרה ב"כ המאשימה לתיקון (שני) בכתב האישום על דרך של הוספת עד תביעה, השוטר משה רוט, אשר תיעד במזכר שיחה שערך עם מאבטח בשם "נתן". בהתחשב במכלול נסיבות העניין נעתרתי לבקשה זו, חרף התנגדות ההגנה (ר' ההחלטה בפרוטוקול, עמ' 13).
7. מכל מקום, לגופו של עניין הסכים ב"כ הנאשם להגשת כל ראיות התביעה ישירות לתיק בית המשפט (לאחר ההחלטה הנ"ל כולל המזכר שערך השוטר רוט, תוך התנגדות משפטית לקבילות תוכנו). יחד עם זאת עתר הסניגור לזיכוי הנאשם - הן בפתח הדיון לפניי והן בסיומו - בשלוש טענות עיקריות, שתמציתן כלהלן:
- האחת**, שהנאשם נשא את הסכין בתיקו משום ששכח אותה בתיק. מכאן, שיסודות העבירה של החזקת סכין, בה הואשם הנאשם, לא התקיימו ועל כן לא ניתן להרשיע את הנאשם בביצועה של עבירה זו (להלן גם - טענת השכחה).
- השנייה**, שהחיפוש שנערך על הנאשם היה בלתי חוקי ולמצער לא הוכח שהחיפוש היה חוקי. מכאן, שהראיות אשר נתפסו בחיפוש אינן יכולות לשמש כראיות קבילות לצורך הוכחת אשמתו של הנאשם.
- השלישית**, שהמאשימה נקטה במקרה דנא בדרך של אכיפה בררנית בוטה: הגם שהנאשם והקצינה נתפסו, באותו מקום ובאותן נסיבות, כשברשותם סכינים דומות, הרי שהקצינה שוחררה לדרכה אף מבלי שנחקרה, ואילו הנאשם, אדם חרדי, עוכב, הובא לתחנת משטרה, נחקר בשעות בלתי סבירות ובסופו של דבר אף הוגש כתב אישום נגדו.

ב. עיקר הראיות שהובאו לפניי:

8. נוכח הסכמת ההגנה להגשת מוצגי התביעה לתיק בית המשפט לא נשמעו לפניי עדויות. ב"כ המאשימה הגישה תיק מוצגים, שבעקבות ההחלטה הנ"ל בדבר תיקון כתב האישום כלל גם את המזכר שערך השוטר רוט. להלן, על מנת להבהיר את נסיבות האירוע, השתלשלות העניינים וחקירתו של

הנאשם, יובאו עיקרי הדברים, כפי שהם עולים מהאמור במוצגי התביעה.

9. הסייר שהוזעק לתחנת הרכבת היה השוטר יניב שובל (יחד עם מתנדב). בדו"ח הפעולה שערך השוטר שובל נרשם כי צוות הסיור הוזעק למקום על ידי מאבטח מטעם הרכבת, שפרטיו לא צוינו בדו"ח שהוגש לפניי. השוטר שובל תיאר בדו"ח את נסיבות המקרה, כלהלן:

...בהגיעי למקום פגשתי במאבטח הרכבת... אשר הצביע לי על ש(נ)י החשודים. ראשית ניגשתי אל החיילת כאשר ברשותה נתפס סכין מתקפלת ננעלת. הנ"ל זוהתה... מדובר בקצינה בצבא בדרגת סגן משמשת כקצינת נשק וכן חובלת כאשר הסכין הנ"ל טענה שקיבלו מחיילי ארה"ב ומשמשת אותה לדברים סודיים על ספינות חיל הים. אין חשד לגביה לכן הוחזר לה הסכין וזו שוחררה במקום. ניגשתי אל החשוד השני שהיה יחד עם אשתו כאשר נתפס אצלו בשיקוף בתיק האישי סכין מתקבעת ננעלת. לשאלתי את הנ"ל מדוע מסתובב עם הסכין טען בפניי כי הוא לומד ברובע המוסלמי ומסתובב בשטחים שבהם יש ערבים בדרכו ללימודי תורה וזה משמש לו כהגנה עצמית. טען כי שכח אותה בתיק א(צ)לו והתארח בשבת בת"א אצל משפחה...

שאלתי את הנ"ל אם נתפס כבר עם סכין ברשותו וזה מסר כי לפני מספר חודשים גם נתפס עם סכין והיה בחקירה ושוחרר. לציין כי החשוד ואשתו החלו להשמיע את טענות(יה)ם לגבי המשטרה ואת מה הם חושבים על המשטרה כגון "משועממים" איזו משטרה מתעסקת עם שטויות "בגלל שאנחנו דתיים". הודעתי לחשוד שהוא מעוכב בגין החזקת סכין שלא למטרה כשרה וביקשתי ממנו להתלוות איתי ואז אשתו פונה אליו ואומרת לו שלא ילך איתנו לאף מקום כי אנחנו משועממים ומה זה הדברים האלה. הוסבר לחשוד כי במידה ולא יתלווה איתי אאלץ לעצור אותו...

הנ"ל החליט שהוא מתלווה איתי. הסברתי לאשתו כי אין באפשרותי לקחת אותה איתי וזו נשארה במקום והתקשרה לאביה שייקח אותה חזרה. תפסתי את הסכין הנ"ל מדובר בסכין שפיצית עם ידיעות שחורות באורך של כ 20 ס"מ לערך להב מתקבעת וננעלת... החשוד הובא לתחנה להמשך טיפול חקירות (ר' בדו"ח הפעולה, ת/4).

10. הנאשם עוכב אם כן על ידי השוטר שובל ונלקח לתחנת לב תל-אביב. בשעה 00:27 (כבר בתאריך 13.5.12) נחקר הנאשם באזהרה, בחשד לכך שהחזיק בסכין כאשר נבדק בכניסה לתחנת הרכבת. הנאשם השיב כלהלן:

אני כל יום חמישי בלילה (ב)שיעור תורה בביתר עילית, וגם אני לומד בישיבה בירושלים שהיא נמצאת ברובע המוסלמי והתיק עם הספרים שלי שם יש בו גם את הסכין הזאת שנתפסה ובמקרה השבת עשיתי שבת בת"א עם הוריה של אשתי ושכחתי אותה בתיק. שבד"כ אני חוזר לביתי היא בתיק. תמיד כשאני נוסע למקומות מסוכנים כאלו אז אני לוקח אותה איתי והשבת היא נשכחה בתיק. זה כל הסיפור.

...

ש. אתה מ(ב)ין שאסור להסתובב ככה סתם עם סכין?

ת. כן... (ר' בהודעת הנאשם ת/1, שורה 1 ואילך).

11. עוד הוגש, כאמור, המזכר שערך השוטר רוט (ת/6). מזכר זה מתעד שיחה שנערכה עם מאבטח

בשם "נתן", כשלושה חודשים לאחר האירועים הנ"ל, ככל הנראה לצורך זימונו של המאבטח לגביית עדות במשטרה. את תוכן השיחה עם המאבטח תיעד השוטר רוט במזכר הנ"ל, כלהלן:

שוחחתי עם נתן המאבטח. לדבריו האירוע לא זכור לו מכיוון שעל בסיס יומיומי קורים לו דברים כאלה. עוד מסר כי כל אדם שעובר בידוק במכונת השיקוף ונמצא ברשותו מכשיר חד מעוכב לבדיקה ובהתאם לנסיבות מוזמנת ניידת, אך מקרה זה לא זכור לו ואין לו על מה למסור עדות (ר' במזכר ת/6, מיום 14.8.12. ההדגשות הוספו).

12. לאחר שב"כ המאשימה הגישה את תיק מוצגי התביעה והודיעה "אלה עדיין", הודיע ב"כ הנאשם כי הנאשם - לאחר שהוסברו לו זכויותיו, לרבות המשמעות הראייתית של הימנעות מלהעיד במשפט - בחר שלא להעיד. לשאלת בית המשפט אישר הנאשם את הדברים וצין כי הובהר לו והוא מבין "שאם אני לא מעיד, זה עלול לשמש לרעתי" (ר' בפרוטוקול, 15 שורה 10).

ג. הממשק שבין הוראות חוק הסמכויות לבין סמכויות המשטרה בניהולן של חקירות פליליות:

13. המקרה דנא מעורר, בין השאר, את שאלת הממשק שבין הוראות חוק הסמכויות לבין סמכויות המשטרה בניהולן של חקירות פליליות, וכן הגשת כתבי אישום על יסוד תוצאותיהן של חקירות כאמור. נוכח חשיבותה של השאלה, כמו גם הקרנתה על ההכרעה במקרה דנא, נקדים את דיוננו בה לדין ולהכרעה במקרה הספציפי שלפנינו.

14. חוק הסמכויות נחקק על רקע האיומים המתמידים על ביטחונם של תושבי ישראל, כמו גם התגברות תופעות האלימות במקומות ציבוריים, ונועד ליצור מנגנוני אבטחה לצורך השמירה על ביטחון הציבור במקומות ציבוריים בכלל ובתחבורה הציבורית בפרט (ר' בהוראות חוק הסמכויות וכן בדברי ההסבר להצעת חוק סמכויות חיפוש לשם שמירה על ביטחון הציבור, תשס"ב-2002, הצ"ח תשס"ב 3118, בעמ' 568). חוק הסמכויות יצר תפקיד חדש, המכונה בחוק "מאבטח". על פי הוראות החוק, "מאבטח" הינו אדם העומד בתנאי הכשירות, שנקבעו בהוראות סעיף 8 לחוק, אשר הוסמך לתפקידו על ידי השר לביטחון פנים על פי הוראות סעיף 7 לחוק. כאמור בהוראות סעיף אחרון זה, מאבטח יכול שיהא אף מי שאינו עובד הציבור.

15. הוראות חוק הסמכויות מקנות למאבטח מספר סמכויות, הכוללות בין השאר את הסמכות לערוך חיפוש בלא צו של שופט בכניסה לתחנות הסעה ציבוריות ואת הסמכות לתפוס כל חפץ העלול לפגוע בביטחון הציבור שהתגלה אגב עריכת חיפוש כאמור (ר' בהוראות סעיפים 3 ו-4 לחוק). בנוסף, ככל שקיים למאבטח חשד סביר שאדם נושא נשק שלא כדין - כאשר הגדרת "נשק" בחוק כוללת גם סכין או אולר - רשאי המאבטח לעכב את אותו האדם עד לבואו של שוטר (ר' בהוראות סעיפים 2 ו-6(ב) לחוק).

16. הוראות חוק הסמכויות מקנות אפוא למאבטח סמכויות מעין-משטרתיות, אם גם תחומות ומוגבלות. למרות זאת, הוראות חוק הסמכויות שותקות כמעט לחלוטין בכל הקשור לממשק הסמכויות שבין פעילות המאבטחים לבין פעילות המשטרה, הגם שפעילות מאבטחים עשויה להוות תשתית לחקירה משטרתית פלילית; והמקרה שלפנינו יוכיח. למעט הוראות בודדות בעניינים שוליים יחסית - קביעה כי חפץ העלול לפגוע בביטחון הציבור, שנתפס על ידי מאבטח, יימסר בהקדם האפשרי למשטרה (בסעיף 4(2) לחוק), ומתן סמכות למאבטח לעכב חשוד בנשיאת נשק או במעשה אלימות עד לבואו של שוטר

(בסעיפים 6(ב) ו-6א(א)(2)(ג) לחוק) - אין בחוק הנחייה כלשהי באשר ליחס שבין פעילות המאבטחים לבין פעילות המשטרה.

17. טול, למשל, מקרה כבענייננו, בו תופס מאבטח סכין בכליו של אדם, בכניסה לתחנת רכבת. במצב דברים כזה מתקיים, על פני הדברים, חשד סביר לביצוע העבירה של החזקת סכין על ידי אותו אדם, שעל כן יכונה להלן - החשוד. למאבטח קמה אפוא, בהתאם להוראות החוק, הסמכות לעכב את החשוד עד להגעת שוטר. ככל שהמאבטח אמנם מחליט לעכב את החשוד, מטבע הדברים הוא שיווצר פער זמנים מסוים בין מועד העיכוב לבין המועד בו יגיע שוטר למקום, פער זמנים בו עשויה להתקיים שיחה, או למצער חילופי דברים קצרים, בין המאבטח לבין החשוד. והנה, למרות שמדובר בחשד לביצועה של עבירה חמורה, מסוג פשע, הוראות חוק הסמכויות אינן מחייבות את המאבטח להזהיר את החשוד בדבר זכויותיו, ואף להוראות חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002, אין תחולה, שכן הוראות חוק זה חלות רק על חקירה בידי שוטר. ייתכן אמנם, שדבריו של החשוד למאבטח לא יתועדו, וממילא לא ישמשו בהמשך נגדו, אך גם במצב דברים כזה יתקשה החשוד - שכבר שוחח עם המאבטח ומסר לו דברים - למצות את זכויותיו לכשיגיע השוטר למקום, אשר מן הסתם ישוחח גם עם המאבטח.

18. בנוסף, וזו הנקודה היותר משמעותית כאן, חוק הסמכויות מותיר לכאורה שיקול דעת למאבטח הן בתפיסת חפצים העלולים לפגוע בביטחון הציבור והן בעיכוב חשודים עד לבואו של שוטר. סעיפי החוק הרלוואנטיים (סעיפים 4, 6(ב) ו-6א(א)) נוקטים בלשון "רשאי", והפרקטיקה בשטח - הן כהשתקפותה בראיות שהוגשו לפניו והן בטיעוני ב"כ הצדדים - מלמדת כי בפועל קיים למאבטחים מרחב שיקול דעת נרחב.

19. שיקול דעת נרחב זה הודגם בדברי המאבטח נתן, כזכור המאבטח שכנראה תפס את הסכין דנא, אשר ציין בשיחתו עם השוטר רוט כי תפיסת חפצים כגון דא היא עניין יומיומי, כאשר זימון שוטרים נעשה אך בהתאם לנסיבות (ר' במזכר ת/6, המצוטט בפסקה 11 דלעיל). בנוסף, שיקול הדעת האמור הודגם בדברי ב"כ הצדדים, שהעלו לצורך ההשוואה את התנהלות המאבטחים בנמל התעופה בן-גוריון, שכאשר הם מוצאים על אדם חפץ חד או סכין הם מחרמים את החפץ, או מאפשרים את הפקדתו ושליחתו בנפרד, ללא כל מעורבות משטרתית.

20. ב"כ המאשימה הסבירה שכאשר מדובר ביציאה לחו"ל בשדה תעופה, אין צורך במעורבות משטרתית כשאדם מוותר-למעשה על החפץ (ר' בפרוטוקול, עמ' 16 שורה 11 ואילך). הסבר זה, כשלעצמו, עשוי להיות סביר, כמו גם הסבר חלופי, שלפיו ההתנהלות בנתב"ג נעשית בהשראת התנהלות דומה בנמלי תעופה בעולם המערבי, על מנת למנוע מעצרים או עיכובים מיותרים (ומביכים) של תיירים תמימים, אשר שכחו בכבודת ידם חפצים חדים או סכינים. יחד עם זאת, אין זה סביר שדווקא במקום רגיש יותר (שדה תעופה בינלאומי) נמנעת המשטרה מהתערבות, אך אינה נמנעת מכך במקומות רגישים פחות (כגון תחנת רכבת). ועל אחת כמה וכמה אין זה סביר שכל סוגיית ההתערבות המשטרתית, וההליכים המשפטיים העשויים להינקט בעקבותיה, מושארת הלכה למעשה לשיקול דעתם של המאבטחים, אשר ברצותם יעכבו אדם (החשוד בעיניהם) ויזמנו משטרה וברצותם - יימנעו מכך.

21. יש להדגיש כי היעדר ההנחיה בחוק אינו פוטר את התביעה המשטרתית מלגבש מדיניות ברורה וקוהרנטית בכל הקשור להעמדה לדין על סמך חפצים, שנתפסו על ידי מאבטחים שהוסמכו מכוח חוק הסמכויות, שכן מצב הדברים דהיום - כפי שתואר לעיל - אינו משיע רצון ומעורר בעיות שונות (בהקשר

זה ר' גם בהכרעות הדין בת.פ. (י-ם) 19538-06-11 **מדינת ישראל נ' מאיר** (2013) (כב' השופט א' קורנהאוזר), ובת.פ. (ת"א) 46203-04-13 **מדינת ישראל נ' שושן** (2014) (כב' השופטת ל' מרגולין-יחידי). להלן - עניין **מאיר** ועניין **שושן**). לא זו אף זו: מצב דברים שכזה, בו אין מדיניות תביעתית ברורה, כך שההחלטה-בפועל נותרת במידה רבה בידי המאבטחים הנמצאים בשטח - שכאמור אינם בהכרח עובדי ציבור ואינם פועלים באופן אחיד - אף עשוי לגבש לכאורה בסיס לטענות מצד נאשמים בדבר אכיפה בררנית.

ד. דיון והכרעה:

22. נוכח הגשת תיק מוצגי התביעה בהסכמה, הדיון וההכרעה במקרה דנא נדרשים רק בטענות ההגנה שהעלה ב"כ הנאשם (ר' בפסקה 7 דלעיל). נדון אפוא בטענות אלה כסדרן.

(1) טענת ההגנה לשכחה (השוללת את התקיימות היסוד הנפשי בעבירה של החזקת סכין):

23. כעולה מהגדרת העבירה של החזקת סכין, שצוטטה בתחילת הכרעת דין זו, מדובר בעבירה התנהגותית, שאינה דורשת תוצאה. **היסוד העובדתי** שבעבירה דורש מעשה - "החזקה", וכן שתי נסיבות - (1) "סכין" (או "אגרופן") ו-(2) "מחוץ לתחום ביתו או חצירו". **היסוד הנפשי** שבעבירה דורש מחשבה פלילית רגילה, כמשמעותה בהוראות סעיף 20(א) לחוק העונשין, דהיינו: מודעות של הנאשם לטיב המעשה ולקיום הנסיבות, כהגדרתם לעיל, ללא כל דרישה נוספת (ר' גם י' קדמי, **על הדין בפלילים**, חלק רביעי (מהדורה מעודכנת, תשס"ו-2006), בעמ' 2106). כפי שעולה מהראיות שהוגשו לפניי, כתיאורן לעיל, הנאשם עוכב בכניסה לתחנת הרכבת כשהוא מחזיק את הסכין בתיקו. מכאן, שעל פני הדברים הוכחה לכאורה התקיימותם של יסודות העבירה דנא, הן העובדתי והן הנפשי, כדבעי.

24. הוראות סעיף 186(א) לחוק העונשין, שצוטטו כאמור לעיל, מוסיפות ומגדירות טענת הגנה לנאשם, דהיינו: טענה שלפיה החזקת הסכין על ידי הנאשם, שבגינה הוא מואשם, היתה "**למטרה כשרה**". נטל ההוכחה בטענת-הגנה זו מוטל על הנאשם, ועליו להוכיחה במידה של עמידה במאזן ההסתברויות (ר' רע"פ 7484/08 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד סג (3) 305 (2009)). דא עקא שהנאשם בחר שלא להעיד במשפט וממילא ברור כי הוא לא הוכיח, כלל ועיקר, שהחזיק בסכין למטרה כשרה; וזאת אף מבלי להתייחס להוראות סעיף 162(א) לחסד"פ, הקובעות שהימנעות נאשם מלהעיד עשויה לשמש חיזוק או סיוע לראיות התביעה.

25. ב"כ הנאשם טען, כאמור, טענת שכחה, וזאת על יסוד אמרת הנאשם במסגרת חקירתו במשטרה שלפיה הוא החזיק בסכין, במקום ובמועד הנקובים בכתב האישום, משום ששכח אותה בתיקו (ר' בפסקה 7 דלעיל). אכן, טענת שכחה הוכרה בפסיקה כטענת הגנה אפשרית ולגיטימית בעבירה של החזקת סכין, משום שאם היא מתקבלת יש בה כדי לשלול את התקיימות היסוד הנפשי הנדרש בעבירה, אשר כאמור לעיל דורש מודעות להחזקה ולנסיבותיה (ר' עפ"ג (מחוזי מרכז) 29225-02-11 **אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** (2011), בפסקאות 10-7 לפסק דינו של כב' השופט צ' דותן). ואולם, נוכח הימנעות הנאשם מלהעיד לפניי, אמרת-החוץ שלו עשויה לשמש אך לחובתו ועל כן אין ליתן כל משקל לטענתו האמורה. בנסיבות אלה לא נמצא, אם כן, בסיס ראיתי הולם לטענת ב"כ הנאשם - שלפיה מדובר במקרה דנא בשכחה השוללת את התקיימות היסוד הנפשי שבעבירה - ויש לדחותה.

טענת ההגנה בדבר חיפוש בלתי חוקי:

(2)

26. לעניין החיפוש שבמהלכו נתפסה הסכין, טענת ההגנה היא שהחיפוש אותו ערך המאבטח היה בלתי חוקי, ולמצער שלא הוכח כי החיפוש נערך באופן חוקי; וזאת נוכח העדר נתונים כלשהם אודות המאבטח, הכשרתו לתפקידו והסמכתו לבצע את החיפוש אותו הוא ביצע במקרה דנא. ואכן, כעולה מתיאור הראיות דלעיל, ברי כי לא הובאו לפניי ראיות כלשהן אודות המאבטח שביצע את החיפוש דנא, למעט העובדה ששמו הפרטי הינו, ככל הנראה, "נתן". ממילא ברור כי לא הוכחו לפניי פרטים כלשהם אודות הכשרתו של המאבטח המדובר לתפקידו, אודות פרטי הסמכתו לתפקידו על ידי השר לביטחון פנים, או אודות אופן העסקתו (כעובד הרכבת, כעובד חברת אבטחה או כעובד קבלן כוח אדם).

27. כמסתבר, מצב דברים ראיתי זה אינו בבחינת יוצא דופן וגם במקרים אחרים, בהם הועמדו נאשמים לדין בגין סכינים אשר נתפסו בחזקתם בחיפושים על ידי מאבטחים במקומות ציבוריים, לא צוינו פרטי המאבטחים בפני בתי המשפט ולא הובאו ראיות כלשהן בעניין הכשרתם והסמכתם לתפקידם (ר' בעניין **מאייר** ובעניין **שושן**). בעניין **מאייר** נתפסה סכין בחזקת הנאשם בכניסה לרחבת הכותל המערבי ובעניין **שושן** נתפסה סכין בחזקת הנאשם בתחנה המרכזית החדשה בתל-אביב). טענת המאשימה היא, גם לפניי, כי נוכח החזקה בדבר תקינות מעשה הרשות אין מקום להרהר אחר עצם חוקיות תפיסת הסכין על ידי מאבטחים, הפועלים מכוח דין מפורש, הוא חוק הסמכויות (ר' בסיכומי ב"כ המאשימה בפרוטוקול, עמ' 15 שורה 16 ואילך).

28. ואולם, בפרט נוכח המגבלות המשמעותיות שהוטלו על הסמכת מאבטחים - למשל, הגבלת ההסמכה למקום מסוים ולתקופה של שנה בלבד, כאמור בהוראות סעיף 7(ג) לחוק - לא הסתפקו בתי משפט השלום בטיעון הנ"ל בדבר חזקת תקינות מעשה הרשות, ובהיעדר ראיות אודות זהות המאבטח שביצע את החיפוש ופרטי הסמכתו קבעו כי לא הוכח לפנייהם שאמנם דובר בחיפושים שנערכו כדן (ר' בעיקר בעניין **מאייר** הנ"ל). קביעה זו מקובלת גם עליי. בנוסף, בעניינינו, בהיעדר ראיות כלשהן אודות המאבטח, לא ניתן להחיל על מעשיו את החזקה בדבר תקינות מעשה הרשות, שהרי, בהיעדר ראיות כאמור, אין לשלול את האפשרות שמדובר במאבטח שאינו עובד ציבור, המועסק על ידי חברה פרטית, ובמצב דברים כזה ברי כי לא ניתן להתייחס אל פעולותיו כאל "מעשה רשות".

29. לא הוכחה לפניי, אפוא, טענת המאשימה כי החיפוש על הנאשם ובכליו נערך על ידי מאבטח מוסמך כדן ובהתאם להוראות חוק הסמכויות, ומכאן שלא הוכחה לפניי חוקיות החיפוש, על כל המשתמע מכך בהתאם להלכה שנפסקה ברע"פ 10141/09 **בן חיים נ' מדינת ישראל** (2012) (להלן - עניין **בן חיים**). ראוי לציין, כי מבחינה עובדתית עניין **בן חיים** היה מקרה דומה למדי למקרה דנא, הגם ששם דובר בחיפוש שנערך על ידי שוטרים. אף בעניין **בן חיים** דובר בעבירה של החזקת סכין והנאשם (המבקש דשם) הודה בעצם ההחזקה בהודעתו במשטרה, ואף בתשובתו לאישום, וגם שם בחר המבקש שלא להעיד בבית המשפט. יחד עם זאת, משקבע בית המשפט העליון כי בעניינינו של **בן חיים** נפלו פגמים בחוקיות החיפוש, הוא פסל את הראייה שנתפסה בחיפוש (הסכין) והמשיך וקבע כי דין המבקש דשם לזיכוי (ר' בעיקר בפסקאות 3, 4 ו-34 לפסק דינה של כב' הנשיאה ד' ביניש). דין זה חל, אם כן, גם על הנאשם דכאן.

טענת ההגנה בדבר אכיפה בררנית:

(3)

30. ההגנה הוסיפה וטענה כאמור כי דינו של הנאשם לזיכוי גם מטעמי אכיפה בררנית, נוכח העובדה שהקצינה שוחררה לאלתר והסכין שנתפסה ברשותה הוחזרה לה, והכל ללא חקירה, ואילו הנאשם עוכב, נלקח לתחנת משטרה, נחקר בשעות לא סבירות ולבסוף גם הוגש נגדו כתב אישום.
31. ב"כ המאשימה ביקשה לדחות טענה זו. לשיטתה, השוטר שובל ערך בירור מקדים, ראוי ובמקומו, הן עם הקצינה והן עם הנאשם. הקצינה מסרה לשוטר שובל, כזכור, כי את הסכין שנתפסה ברשותה היא קיבלה מחיילים אמריקאים והיא משמשת אותה, בעניינים סודיים, על ספינות חיל הים. הסבר זה הניח את דעתו של השוטר כי החזקת הסכין על ידי הקצינה נעשתה למטרה כשרה, ועל כן הוא שחרר אותה לדרכה. להבדיל, הנאשם - שעל פי דבריו לשוטר שובל כבר מדובר במקרה שני בו הוא נתפס עם סכין - לא למד מכך שבעבר לא פעלו נגדו (אין מחלוקת שלנאשם אין הרשעות קודמות), חזר על מעשיו ואף לא נתן הסבר המניח את הדעת להחזקת הסכין. מכאן, כך לשיטת ב"כ המאשימה, האבחנה הברורה הקיימת בין שני המקרים.
32. אין ספק כי עניינה של קצינה, קל וחומר חובלת, המשרתת את הכלל במשימות סודיות על ספינות חיל הים, הוא עניין הראוי לאהדה. יחד עם זאת, בין האהדה המוצדקת והמתבקשת לתפקיד שהקצינה ממלאת, לטובת ביטחון המדינה, לבין מחילה כה מהירה על חשד לביצועה של עבירה חמורה - רב המרחק. אם הסכין נדרשה לקצינה לצורך ביצוע משימות סודיות על ספינות חיל הים, מן הראוי היה שהסכין תוחזק בספינה ולא ברכבת הומה אדם. יתר על כן, כהערתו החריפה של הסניגור, אם הסכין נדרשת לצורך ביצוע של משימות סודיות על ספינות, הדעת נותנת שחיל הים ינפק סכינים כאמור לקציניו ולקצינותיו בעצמו ולא יסתמך על תשורות מזדמנות מאת חיילים אמריקאים.
33. הנה כי כן, לא ניתן לומר שההסבר שסיפקה הקצינה לשוטר שובל אודות מטרת החזקת הסכין שברשותה - בוודאי לפני חקירתה ובדיקת גרסתה - הינו הסבר שיש בו כדי להניח את הדעת יותר מההסבר שסיפק הנאשם לשוטר שובל, באותו המעמד, שלפיו הוא שכח את הסכין שברשותו בתיקו. מכאן, שלא היה קיים, בשלב הראשוני הנ"ל של החקירה, בסיס הולם לעריכת אבחנה עניינית בין הקצינה לבין הנאשם.
34. ברור, אפוא, כי האבחנה שנעשתה על ידי השוטר שובל בין הקצינה לבין הנאשם, בשלב בו נעשתה, לא נעשתה בהתאם למהות המעשה אלא על פי מיהות העושה. דא עקא שאבחנה כאמור היא אבחנה פסולה - גם כאשר מדובר בעניינה של קצינה הראויה לאהדה - העולה כדי אכיפה בררנית. הוסף לכך את הקשיים הנובעים משיקול הדעת הנרחב שניתן בפועל למאבטחים, אשר פורטו בפרק ג' דלעיל, כאשר כזכור המאבטח נתן עצמו סיפר שהוא מזמן שוטרים אך "**בהתאם לנסיבות**" (ר' בפסקה 11 דלעיל), והמסקנה המתבקשת היא כי דינו של הנאשם הוא לזיכוי גם מהטעם של אכיפה בררנית.

ה. סוף דבר:

35. אשר על כן ולאור כל המקובץ לעיל החלטתי, כאמור ברישא להכרעת הדין, לזכות את הנאשם מהעבירה של החזקת סכין בה הוא הואשם בכתב האישום המתוקן.
- נוכח האמור בפסקה 21 דלעיל, בדבר הצורך בגיבוש מדיניות תביעה ברורה וקוהרנטית בתיקים כגון דא, אני מורה בזה לב"כ המאשימה להעביר עותק מהכרעת דין זו לעיון ראש חטיבת התביעות במשטרת ישראל.

ניתנה היום, יום חמישי ז' אדר תשע"ה, 26 פברואר 2015, במעמד הצדדים.